

Pauru Nymerohpyry sero Karaxiapõkõ Neneryme

Sero pape tymerose Pauru a. Ritonõpo nymenekahpyryme kynexine ynororo imehnõ amorepaneme. Serātu rihpõme Pauru kynexine. Tynmerohpyry sero taropose eya Jezu poetory tõ neneryme, Karaxiapõkõ neneryme.

Tynmerohpyryae toto amorepāko mana osenekunohpopyra toto ehtohme enekunohtoh komo a. Emero Jezu poetory tõ riry se juteu tõ ehtoh sã mã toh repe. Yrome morara zae pyra mana. Kyjमितunurukõ poe kure ehsaromepyra sytatose Ritonõpo a. Jezu enetuputyryke rokẽ kyya xine kuesẽkõme kukurākatorỹko Ritonõpo mana. Mame Jezu maro kuahtao xine, aosenetupuhtoh kuosenetupuhtohkõme rĩko mana. Mame zae exĩko sytatose Ritonõpo a, āko mana.

1 ¹⁻²Ynmerohpyry moro onenerykõme. Ywy ase Pauru. Ymaro Jezu poetory tõ nase. “Kure pāna matou?” kary se ynanase oya xine. Amarokõ Jezu poetory tõ matose, Karaxiapõkomo. Āmorepanekõme Jezu Kyrixtu nymenekahpyry ase, ahno nymenekahpyry kara. “Pauru imenekako imehnõ amorepaneme,” kara roropa Ritonõpo kynexine. Ritonõpo mokyro, Jezu ẽsemākaphohpõ ropa mokyro.

³Ynara āko ase Ritonõpo a, “Papa kapuaono, kure rokẽ Karaxiapõkõ tyriko. Torẽtyke pyra tyriko toto roropa,” āko ase opoko xine. Morara āko ase roropa Jezu Kyrixtu a, Kuesẽkomo a.

⁴Kyrixtu kynorihne. Kynosexixihmapone, kyyrypyrykõ ehepyryme, Tummy omi poe, Ritonõpo omi poe. Osemazuhme kymarokõ tymyhse samo, kyyrypyrykomo a. Morara exiryke Kyrixtu toorihse kypokatohkõme ropa. ⁵Morara exiryke ynara kakehpyra sehtone, “Imehxo Ritonõpo mana,” kakehpyra sehtone.

Toiro rokẽ Kyrixtu omiry mana

⁶Atasamāko opoko xine ase. Ynara exiryke. Opyno xine Ritonõpo kynexine ipunaka. Morara exiryke Tumũkuru tonehpose aorihthome omyakākõme, oorypyrykõ ehehmatohme, jũme orihpyra oehtohkõme. Yrome axĩ oeahmahpõkõ rumekāko ropa matose. Imehnõ omiry ke Kyrixtu omiry myakāmāko matose. Morara exiryke atasamāko ase opoko xine. ⁷Toiro rokẽ Kyrixtu omiry mana. Tyorõ pyra mana. Yrome imehnõ poe matose otupĩko. Mokaro mã azahkuru Kyrixtu omiry ekarõko mã toto. Kyrixtu ehtoh azahkuru ekarõko toto. ⁸⁻⁹Mokaro

Kyrixtu omiry azahkuru ekaronanõ pahnõko mã Ritonõpo apotoimo htaka. Yna roropa azahkuru Kyrixtu omiry ekaroryhtao yna a, yna pahnõko roropa mã Ritonõpo. Morararo kapu ae Ritonõpo nenyokyhpyry ahtao azahkuru Kyrixtu omiry ekaroryhtao mokyro emãko roropa mã Ritonõpo apotoimo htaka. Morara exiryke morara tykase ywy oya xine. Morara kazomõko ropa ase oya xine, zuaro oehtohkõme, azahkuru amorepahpõkõ emãko Ritonõpo mana apotoimo htaka, onenetuputyhpyrykõ Kyrixtu omiry tytyorõmase exiryke eya xine.

¹⁰Imehnomo a, “Kure mase, Pauru,” kary etary se hkopyra ase. Yrome Ritonõpo a, “Kure mase,” kary etary se rokẽ ase. Emero rokẽ imehnõ jepeme ehtoh poko jemynyhmary se pyra ase. Emero rokẽ imehnõ epeme se jehtoh poko jemynyhma yhtao Jezu omipona pyra exiõko ase.

Pauru menekatorõpyry poko Kyrixtu a

¹¹Ynara kary se rokẽ ase oya xine, wekyry tomo, amorepatorõko ase Jezu Kyrixtu poko. Ahno rokẽ omiry kara ekarõko ase oya xine. ¹²Ahno a pyra tamorepase ywy Kyrixtu poko. Jezu Kyrixtu a rokẽ tamorepase ywy, typoko.

¹³Juaro matose. Pake Jezu poetory tõ osanumase ywy, yronymyryme. Kytamurukõ omihpyry omipona ro jahtao, toto htomase ywy. Toto zupise roropa ywy, toto etapatohme, emero toto enahkatohme. ¹⁴Ymarõkõ motye exiase Ritonõpo enetuputyry poko, kytamurukõ omihpyry warohxo roropa exiase. Yronymyrymehxo exiase kytamurukõ namorepatopõpyry poko.

¹⁵Mame Ritonõpo a tymenekase ywy, kypyno xine toexiryke. Exipyra ro jahtao waku ao ro jahtao, tymenekase ywy eya, typotoryme jehtohme. ¹⁶Moraramẽ imeĩpo Tumükuru tonepose ya, Kyrixtu omiry poko roropa juteutõkara amorepatohme ya, Tumükuru enetupuhpotohme roropa juteutõkara a. Morara exiryke imehnomo a ytopyra exiase oturupose Jezu poko. ¹⁷Jerusarẽ pona ytopyra exiase roropa oturupose, osemazuhme Jezu Kyrixtu nymenekatyamo a, imehnõ amorepananõme. Mokaro a ytopyra exiase oturupose. Topoh rokẽ Arapia pona ytoase. Morotoino Tamaxiku pona ropa ytoase. ¹⁸Oseruao tyeimãse ahtao Jerusarẽ pona ytoase ropa, oturupose Peturu a. Asakoro semana imaro exiase, joturupory poko eya. ¹⁹Imehnõ Jezu Kyrixtu nymenekatyã maro pyra exiase. Tiaku maro rokẽ exiase, Kuesẽkõ akoronõpyry maro.

²⁰Ynymerohpyry sero zae. Ajohpe pyra ase. Ritonõpo mã zuaro. Ajohpe pyra jexiry waro mana.

²¹Morotoino Jerusarẽ poe Xiria poro ytoase, Xirixia poro roropa. ²²Myaro toytose jexiryke juaro pyra toehse toto, Jezu poetory tomo, Juteapõkomo. ²³Imehnõ otururu rokẽ totase eya xine ypoko. “Mokyro Pauru, kyryhmahpõkõ imehnõ amorepãko mana, Jezu enetupuhtohme toto a. Pake Jezu enetupuhnanõ enahkapory satonõpo mokyro,” kary totase eya xine ypoko. ²⁴Mame morara kary etaryke tyya xine, “Kure mase Ritonõpo, Pauru mapoiase opotoryme,” tykase toto ypoko.

Pauru oximōtopōpyry poko imehnō Jezu nymenekatyā maro

2 ¹Moraramē 14me ikonopory taropose ahtao Jerusarē pona ytoase ropa Panape maro. Titu roropa aroase ymaro. ²Ritonōpo omi poe ytoase. Jezu poetory imehxo exiketomo a oturuse ytoase. Mame oximōme yna ahtao, uruase toto juteutōkara amorepatoh poko ya Kyrixtu omiry poko, zuaro toto ehtohme, zae jehtoh poko zuaro roropa toto ehtohme. Toiparo rokē jerohtopōpyry exiryino ynanoturuse oximōme. ³Mame jepe Titu kyrekume kynexine, juteume pyra. Yrome jāipotapihpyry onysahkapopyra toh kynexine Jezu poetory imehxo exiketomo. ⁴Moraramē imehnō Jezu poetoryme tōsekarorykō se toh nexiase repe. Yna maro tōximōse toto yna omiry etary se toexirykōke. “Jezu poetory ynanase roropa,” nase toto yna a, ajohpe rokene. Yna maro tōximōse tahtao xine Titu āipotapihpyry sahapory se nexiase toto, kytamurukō omihpyry omipona yna riry se toexirykōke. Ynara kary se roropa nexiase toto yna a, “Oty katohme kytamurukō omipona pyra matou Jezu tonetupuhse oya xine ahtao?” kary se nexiase toto yna a. “Kytamurukō omipona ahtao rokē kure exiko sytatose,” kary se nexiase toto yna a. ⁵Yrome mokaro omipona pyra ynanexiase ipunaka. Kyrixtu omiry azahkuru ekarory se pyra yna exiryke, zae rokē ekarory se oya xine yna exiryke. Naeroro mokaro omipona pyra ynanexiase.

⁶Yrome Peturu tō Jezu poetory imehxo exiketō kynexine. Mokaro yna onytyorōmara nexiase toto. Imehxo exiketō, āko ase. Otarāme ime nymyry pyra nexiase toto. Zuaro pyra ase. Ritonōpo rokē toto waro mana, ikurohtao xine eneryke tyya. Mokaro ytyorōmara nexiase. ⁷Yrome jenetuputyase toto Ritonōpo nymenekahpyryme, juteutōkara amorepaneme Jezu Kyrixtu omiry poko. Peturu roropa Ritonōpo a tymenekase kynexine juteu tō amorepaneme Jezu Kyrixtu omiry poko. ⁸Morara exiryke Ritonōpo jamitunuru poe juteutōkara amorepaneme toehse ywy. Peturu ehtoh sā toehse ywy, Ritonōpo jamitunuru poe, Peturu juteu tō amorepaneme toehse exiryke. ⁹⁻¹⁰Mame Peturu tō jenetuputyase, Peturu, Tiaku, João, enara. Jezu poetory imehxo exiketō mokaro. Ritonōpo poe juteutōkara amorepaneme jenetuputyase toto. Morara exiryke yna emary apoiase toto, Panape maro, tonetupuhse yna erohtoh tyya xine exiryke. “Amarokō juteutōkara amorepananōme matose. Morararo ynanase, juteu tō amorepananōme ynanase,” nase toto yna a. “Yrome juteu tō tymōkomoke pyra exiketō eneryhtao oya xine, Jezu poetoryme, akorehmatoko toto,” nase toto ya. Yje, toto akorehmāko ynanase, ase eya xine.

Peturu zurutopōpyry Pauru a

¹¹Moromeīpo Ātiokia pona Peturu tooehse ahtao, tutuarōmase ya jarao, azahkuru exiryke. ¹²Ynara kynexine Peturu. Osemazuhme aporo juteutōkara maro tōtuhse ynororo aporo. Jezu poetory tō maro tōtuhse. Moromeīpo mokaro maro tōtukuru se pyra ropa toehse ynororo, tyhxitapāse toexiryke, Tiaku naropotyā toytose morotona exiryke. Toto hxike toexiryke otuhpyra Peturu toehse,

mokaro maro, juteutōkara aīpotapihpyry sahkaponanōme Tiaku naropotyā exiryke. Morara exiryke juteutōkara maro otuhpyra toehse Peturu. Morara exiryke moro eneryke ya, Peturu tutuarōtanohse ya moro poko, ajoajohpe toehse exiryke. ¹³Mame imehnō roropa Jezu poetory tō Peturu sã toehse roropa toto. Juteutōkara maro tōtukurukō se pyra toehse toto, imehnō juteu to hxike toexirykōke. Panape roropa toto eneryke tyhxitapāse. Mokaro saaro toehse. ¹⁴Mame zae pyra toto exiry tonese ya ahtao, Jezu Kyrixtu omiry omipona pyra roropa tonese ya ahtao, ynara ase Peturu a, “Juteu nymyry mase. Yrome juteu ehtoh sã pyra mexiase. Oty katohme matou juteutōkara riry se juteu tamuru omipona? Kytamurukō omipona Jezu poetory tō onyripyra ehtoko,” ase Peturu a emero totasēme.

**Jezu enetuputyryhtao eya xine juteu tō kurākāko
Ritonōpo mana, juteutōkara morararo**

¹⁵Ajohpe pyra, imehnō iirypyrymākō sã pyra sytatose, juteume tonuruse kuexirykōke. ¹⁶Yrome Jezu Kyrixtu enetuputyryhtao rokē kyya xine kukurākatorỹko Ritonōpo mana. Naeroro ynara karyhtao kyya xine, “Moeze nymerohpyry omipona ase,” karyhtao kyya xine, ekurākara ekurehnōko sytatose. Morara exiryke Jezu Kyrixtu tonetupuhse kyya xine kukurākapotohkōme Ritonōpo a. Kyrixtu enetuputyryhtao rokē kyya xine, kukurākatorỹko Ritonōpo mana. Moeze nymerohpyry omipona kuexirykōke pyra kukurākatorỹko mana. Ynara exiryke, Moeze nymerohpyry omipona kukuruhtao kyya xine, kukurākara xine Ritonōpo ekurehnōko mana. ¹⁷Jezu enetuputyryhtao rokē kyya xine kukurākatorỹko Ritonōpo mana. Moeze nymerohpyry omipona pyra ro kuahtao xine kukurākatorỹko mana. Morara kuahtao xine iirypyryme kuexirykō waro sytatose exiko, juteutōkara saaro. Naeroro, “Oty kara mā Kyrixtu iirypyryme kuahtao xine,” āko sytatou? Arypyra, azahkuru rokē sytatose morara karyhtao kyya xine. ¹⁸Naeroro iirypyryme jehtopōpyry turumekase ya ahtao, mame unurumekahpyry poko toehse ropa jahtao Moeze nymerohpyry omipona pyra roropa exiko ase. ¹⁹Moeze nymerohpyry omipona jexiry jukurākara mana Ritonōpo a. Moro waro ase Ritonōpo omiry sekeremaryke ya. Moeze nymerohpyry omipona exisaromepyra sytatose. Moeze nymerohpyry omipona kuexirykō kukurākarykohtao Ritonōpo neneryme toiparo rokē Kyrixtu toorihse exiry wewe pokona, tyoro tukurākaneke kuexirykōke Moeze nymerohpyry ke. Yrome Kyrixtu tonetupuhse ya exiryke sã rokē Ritonōpo poetoryme toehse ase, enara rokene. Morohne waro toehse ase. ²⁰Kyrixtu toorihse kymyakākōme toxixihmapose ahtao wewe pokona. Moro waro toehse jexiryke pake jehtopōpyry turumekase ya. Taroro ase sero nono po. Yrome Kyrixtu ymaro mana. Naeroro Ritonōpo mūkuru enetuputyryke sã rokē ytoyōtko ase. Pake jehtopōpyry sã pyra, aomipona toehse ywy. Ypyno toexiryke kynorihne, orihpyra jehtohme. Naeroro aomipona se rokē ase. ²¹Emero kukurākarykō se Ritonōpo mana. Naeroro, kure jyripyra exiko, kara ase eya. Otarāme amarokō morara āko matose. “Kure jyripyra exiko,” āko matose otarāme Ritonōpo a, Moeze nymerohpyry omipona

se oexirykōke. Morara ahtao, toiparo rokē toorihse Jezu exiry. Mātā kuamoreme xine ekurākasaromepyra sytatose. Kyrixtu poe rokē Ritonōpo poenōme exiko sytatose, enara.

**Moeze nymerohpyry omipona oexirykō
Jezu enetuputyry sā pyra mana**

3 ¹Karaxiapōkomo, putupyra rokē matose. Onoky a tytyrōmase matohu? Joroko tamuru poetory a otarāme tonekunohse matose. Jezu Kyrixtu exixihmatopōpyry waro mexiatose repe. Kure kuuruatose moro poko. ²Toiro ekaropōko ropa ase oya xine, otara kaxīpo oya xine Ritonōpo zuzenu tomōse āka xine? Moeze nymerohpyry omipona oehxīpo xine? Arypyra, Jezu Kyrixtu omiry etaryke rokē oya xine, menetuputyatose. Mame tonetupuhse oya xine exiryke Ritonōpo zuzenu tomōse āka xine. ³Ritonōpo zuzenu poe rokē tonetupuhse oya xine. Ipoe ipoenōme toehse matose. Naeroro oty katohme Moeze nymerohpyry kuhnōko ropa matou seromaroro? Putupyra exiketō sā rokē matose. ⁴Oryhmarykohtao ro tōseanahtose amarokomo. Āmorepatopōpyrykō onurumekara mexiatose aporo Jezu poetoryme toehse oexirykōke. Otarāme toiparo rokē moseanahtatose. ⁵Otātōhxo Ritonōpo tyjāmitunuru enepōko nah oya xine? Otāto roropahxo Tuzenu ekarōko Ritonōpo na oya xihne? Moeze nymerohpyry omipona oexirykōke pyra Tuzenu ekarōko mana. Tōmiry etaryke rokē oya xine, Jezu Kyrixtu enetuputyryke oya xine roropa, morara exiryke Tuzenu ekarōko Ritonōpo oya xine mana.

⁶Morararo Aparão toehse pake. Ynara tymerose pake sero poko Ritonōpo omiry, “Ritonōpo tonetupuhse eya, tosēme nymyry. Morara exiryke tonetupuhse eya exiryke Ritonōpo roropa kynenene kure,” tykase. ⁷Enetupuhtoko, Ritonōpo enetupuhnanō mā Aparão pakōme nymyry Ritonōpo a. ⁸Pake ro Ritonōpo tuaro ro, juteutōkara kurākary poko tyya. Morara exiryke tōmiry tokarose Aparão a, Tumūkuru poko, enurupyra ro Kyrixtu ahtao. Ynara tykase eya, “Jenetuputyryke oya emero patapōkō riko ase kure, juteu tomo, juteutōkara, enara,” tykase Ritonōpo Aparão a. ⁹Morara kary etaryke tyya, zae Ritonōpo ehtoh tonetupuhse Aparão a. Morara exiryke kure tyrise ynororo Ritonōpo a. Morararo emero Ritonōpo enetupuhnanō mana. Kure toto riko roropa mā Ritonōpo Aparão kure ritopōpyry saaro.

¹⁰Imehnō ynara āko, “Toipe ywy kure, Moeze nymerohpyry omipona jexiryke,” āko toh mā repe. Morara kananō mā iirypyryme Ritonōpo a. Ynara tymerose exiryke Ritonōpo omiry, “Moeze nymerohpyry omipona ehtoko, kokoro rokene. Toiro rokē jomipona pyra awahtao xine iirypyryme ya matose,” me tymerose Ritonōpo omiry. ¹¹Morara exiryke emero iirypyryme sytatose, Moeze nymerohpyry omipona pyra toehse kuexirykōke. Moeze nymerohpyry kukuruhtao kyya xine kukurākara xine Ritonōpo mana. Morara exiryke ynara āko Ritonōpo omiry, “Tonetupuhse oya xine jahtao okurākatorỹko ase. Orihpỹme oritorỹko ase, jenetuputyryke oya xine,” āko kyya xine Ritonōpo mana. ¹²Moeze

nymerohpyry omipona se exiketõ ynara âko, “Moeze nymerohpyry omipona ahtao rokẽ kure exiko sytatose Ritonõpo a,” âko toh mã repe. Yrome Jezu enetupuhnanõ morara kara mã toto. Ynara tymerose sero poko Ritonõpo omiryne, “Moeze nymerohpyry omipona exiketõ, isene exiko toh ma jũme,” tykase.

¹³Ynara âko Ritonõpo tõmipona pyra exiketomo a, “Iirypyryme ya matose ipunaka,” âko mã eya xine. Yrome Kyrixtu kynorihne kyyrypyrykõ epehpyryme. Morara exiryke ynara tykase Ritonõpo Jezu a, “Iirypyryme mexi ipunaka wewe pokona toxixihmase oexiryke,” tykase. Yrome kyaa xine morara kara Ritonõpo mana, kyyrypyrykõ tapoise sã Jezu a exiryke, kymyakākõme toorihse toexiryke, kure rokẽ kuehtohkõme. ¹⁴“Jenetuputyryke oya emero patapõkõ riko ase kure,” katopõpyryae ro Aparão a, toxixihmapose Kyrixtu. Mame Kyrixtu toorihse exiryke, oya xine roropa juteutõkara a Tuzenu ekarõko mana, Jezu enetuputyryke oya xine.

Ritonõpo nekarohpyry Aparão a Moeze nymerohpyry sã pyra

¹⁵Wekyry tomo ynara âko ase enetupuhthome oya xine. Pape merory se kuahtao xine kymõkomohpyrykõ esẽ riry poko, kuesetykõ merõko sytatose pape pokona. Kuepekõ roropa tosety merõko moro pokona. Asakoro esety ahtao imepỹ moro onytyrõmara mana. Moro onypahpyra roropa mana. ¹⁶Moro sã ynara tykase Ritonõpo Aparão a, “Kure oriko ase, apary roropa riko ase kure,” tykase. “Emero apakomo,” kara Ritonõpo kynexine. Yrome toirõ poko rokẽ ipary poko tõturuse Ritonõpo, Kyrixtu poko rokene. ¹⁷Ynara âko ase oya xine, osemazuhme tõmiry ekarone Ritonõpo Aparão a, kukurākarykõ poko, tonetuputyry se kyaa xine exiryke. Moromeĩpo 430me jeimamyry taropose ahtao tõmiry tymeropose ropa Moeze a. Yrome tynmeropohpyry Moeze a tõturutopõpyry Aparão a onytyrõmara mana. Onymyakāmara roropa mana. ¹⁸Ritonõpo nekarory kyaa xine topehke pyra mana. Naeroro ynara kananõ azahkuru mana, “Moinoro ase, Moeze nymerohpyry omipona ase. Morara exiryke jepehpyryme Ritonõpo nekarory apoĩko ase,” kananõ mã azahkuru. Epyrypako rokẽ mã toto, Aparão ehtopõpyry sã pyra Ritonõpo onenetupuhpyra toexirykõke. Ritonõpo tonetupuhse tyaa exiryke sã rokẽ inekarohpyry tapoise Aparão a, pake, “Morohne ekarõko ase,” tykase Ritonõpo exiryke eya.

¹⁹Morara ahtao oty katohme Ritonõpo a tõmiry tymeropose Moeze a? Arypyra, moro tymeropose tyrypyrykõ enetupuhthome iirypyryme exiketomo a. Axĩtao rokẽ roropa moro tymeropose, Aparão pary Kyrixtu oehtãne rokene. Morohne poko pake Aparão turuse Ritonõpo a. Ritonõpo tynmeropohpyry ekarone tynenyohityamo a, ekarotohme Moeze a imerotohme imehnõ neneryme. ²⁰Yrome tõmiry ekaroryhtao Aparão a, Ritonõpo rokẽ kynexine. Tynenyohityã maro pyra, takorehmaneke pyra. Enara kynexine, toiroro.

Sê nase Moeze nymerohpyry poko

²¹Yrome asakoro pyra mana, iirypyrymākō kurākatoḥ asakoro pyra mana. Moeze nymerohpyry omipona kukuruḥtao iirypyrymākō onukurākasaromepyra mana. Iirypyrymākō tukurākase aḥtao Moeze nymerohpyry kukuru poko, imepỹ onekaropyra Ritonōpo exiry kypynanoḥtoḥkōme, kyyrypyrykō korokatohme roropa. ²²Ynara tymerose sero poko Ritonōpo omiryne, “Tymyhse sã seropōkō emero porehme iirypyrymākomo a,” tykase. Naeroro Jezu Kyrixtu enetuputyryḥtao kyya xine kymyhpokatorykō ropa sã Ritonōpo mana. Emero tynekarory ekarōko roropa mã Ritonōpo kyya xine Jezu enetuputyryḥtao kyya xine.

²³Kyrixtu oehpyra aḥtao, enetuputyry waro pyra sexiataose. Morara exiryke Moeze nymerohpyry rokē kutuarōtanopyatose zae eḥtoḥ poko. Apurutyã sã sexiataose. Kukurākanekō enetupuḥtãne rokē kyya xine. ²⁴Poetome sã kuaḥtao xine kuātanohponekōme sã Moeze nymerohpyry kynexine. Poetoḥti wātanohne tunuātanopyry to eraseme mana. Moro saaro Moeze nymerohpyry omipona sexiataose, Kyrixtu oeḥtãne rokene, kukurākase xine. Kyrixtu enetuputyryḥtao kyya xine, kukurākatorykō mana. ²⁵Seromaroro Kyrixtu enetupuhnōko sytatose. Kyrixtu enetuputyryḥtao kyya xine poeto sã pyra sytatose. Zuātatyã sã sytatose. Naeroro Moeze nymerohpyry se hkopyra toehse sytatose, kuātanohnekōme pyra toehse exiryke.

²⁶Seromaroro Ritonōpo poenōme toehse matose, Imūkuru maro, Jezu Kyrixtu enetuputyryke oya xine. ²⁷Kyrixtu tonetupuhse oya xine exiryke, tōpurihkase matose ipoetoryme oexirykō waro imehnō eḥtoḥme, isã roropa oeḥtoḥkōme. ²⁸Seromaroro juteu tō oxisã Ritonōpo a mana juteutōkara maro. Imehnō namoto tō oxisã roropa mana tamoreme sã eroḥketō maro. Orutua kō oxisã roropa mana noḥpo tō maro. Oxisã matose Ritonōpo a Jezu Kyrixtu maro awaḥtao xine. ²⁹Kyrixtu poetoryme oexirykōke, Aparão pakōme nymyry matose. Mame Ritonōpo nekarory esēme exīko matose Kyrixtu maro, Ritonōpo omihpyryae ro Aparão a.

4 ¹Toipe aḥno tumūkue exikety. Toorihse aḥtao imōkomohpyry esēme imūkūhpyry exīko mana, tuātase taḥtao rokene. Yrome wātara ro taḥtao mã arypyra aporo. Esēme ro mã repe, yrome namoto sã rokē mã aporo. Tumy ekepyry mōkomohpyry poko pyra mã aporo, poetome ro toexiryke. ²Mame tumyke pyra toehse exiryke imepỹ zuātanohnōko mana. Imōkomory eraseme exīko roropa zuātanohne mana. Jū ekepyry omihpyry poe zuātakepyry ponāmero eraseme exīko mana. ³Mokyro sã sexiataose pake, poetōpo sã rokene. Ritonōpo onenetupuhpynō esēkō omipona rokē sexiataose Kyrixtu onenetupuhpyra ro kuaḥtao xine. ⁴Mame aeḥtoḥpo toehse aḥtao, Tumūkuru toneḥpose Ritonōpo a, Kyrixtu toneḥpose noḥpo mūkurume aenurutoḥme. Juteume roropa aenurutoḥme. Moeze nymerohpyry omipona toehse roropa ynororo. ⁵Mame ynara kase kymarokō Ritonōpo a, “Moeze nymerohpyry omipona exisaromepyra

ynanase,” kase kymarokomo. “Otara zae exiko ynanahē Ritonōpo a?” kase kymarokomo. Yrome ynara āko Kyrixtu kyya xine, “Juzenu ekarōko ase oya xine okurākatochkōme Ritonōpo a. Moeze nymeroypyry omipona oexirykō se pyra ase. Ritonōpo poenōme oexirykō se rokē ase,” āko Jezu kyya xine.

⁶Mame Tumūkuru zuzenu tonehpose Ritonōpo a kuaka xine, Ritonōpo poenōme kuexirykō waro kuehtohkōme. “Papa, Papa,” āko mā Zuzenu kukurohtao xine. ⁷Morara exiryke Ritonōpo poenōme kuehtohkō waro kuexirykōke namotome pyra sā toehse sytatose, ipoenōme toehse kuexirykōke. Morara exiryke kurā ekarōko Ritonōpo mā kyya xine, typoenōme tyrise eya kuexirykōke.

Torētyke Pauru ehtopōpyry poko sero Karaxiapōkō poko

⁸Apitoryme Ritonōpo waro pyra mexiatosene. Morara exiryke imehnō omipona mexiatose. Ritonōpo poetoryme pyra mexiatose roropa. ⁹Seromaroro Ritonōpo waro toehse matose. Awaro xine roropa Ritonōpo mana. Oty katoḥ irumekary se ropa matou? Oty katoḥ imep̄y maro oexirykō se ropa matohu? Oty katoḥ toto omipona oexirykō se ropa matohu? ¹⁰Azhkuru matose ynara āko, “Zae exiko sytatose Ritonōpo a tehme ehtoḥ riryhtao kyya xine kuropōme pyra ehtoḥme, nuno etyḥpyry po, jeimamyry po, ikonopory po roropa, enara,” āko matose repe azahkuru. ¹¹Torētyke ase opoko xine, yronomyryme kuamorepatosene repe. Otaraḥme toiparo rokē jakītase āmoreparykō poko.

¹²Wekyry tomo, ysā oexirykō se ase, Kyrixtu omipona, asā xine roropa jexiryke. Azahkuru pyra mexiatose ymaro, kure rokē mexiatose ymaro. ¹³Wenikeḥpyra ro matou? Apitoryme ro Ritonōpo omiry ekarose jytotopōpyry poko oya xine? Kure pyra exiase moroto. Morara exiryke tehme toehse ywy amaro xine. ¹⁴Mame, “Moky xihpyry, Pauru xihpyry,” kara mexiatose ypoko. Kure pyra jexiry nuriame nexiase repe oya xine. Yrome jenyohpyra ropa mexiatose morotoino. Kure rokē kyriatose. Ritonōpo nenyokyḥpyry sā kyriatose. Kyrixtu Jezu kure riry sā roropa kure rokē ymaro mexiatose. ¹⁵Tākye mexiatose ypoko, ypyno oexirykōke, enara. Otara toehse ropa matou tākye oehxīpo xine? Opoko xine ynara āko ase, “Oenurukō ouru waro awahtao xine moutory jenurume ekarotoḥme,” āko ase opoko xine. ¹⁶Seromaroro oepekōme pyra toehse hano? Otaraḥme zae jotururu exiryke.

¹⁷Mokaro opyno xine sā toḥ mā repe. Yrome āmorepatohkō eya xine mā popyra. Ouporykō se rokē toḥ mā ywinoino. Ypyno oehtopōpyrykō sā typyno xine oriporykō se rokē toḥ mana. ¹⁸Imehnō pyno kuexirykō kure. Yrome toto enekunohtoḥme rokē kure sā toto riryhtao, popyra. Amaro xine rokē jahtao pyra imehnō pyno ehtoko. Emero rokē, moe jahtao roropa kure ehtoko imehnō maro. ¹⁹Poetohti, opoko xine samū āko ase. Enurusasaka exikety sā ase samū āko opoko xine. Samū kakeḥpyra ase roropa Kyrixtu omipona ipunaka oexirykō eraximaryke ya. ²⁰Seromaroro amaro xine

jexiry se ase, ipunaka. Jotururu se ase amaro xine okurākarykō poko Ritonōpo a tākye jehtohme ropa opoko xine. Torētyke ase opoko xine.

Sara tō enetupuhtoh poko sero Akara maro

²¹Etatoko pahne, Moeze nymerohpyry omipona se exiketomo, tuaro nymyry hmatou? Moeze omihpyry wahro? ²²Ynara tymerose Moeze a Ritonōpo omiryme. Aparão asakoro tumūkue toehse. Toiro inamoto mūkurume. Toiro ipyty nymyry mūkurume. ²³Inamoto mūkuru tonuruse ahno mūkurume rokene, kymarokō samo. Yrome ipyty rohtakano, Ritonōpo omi poe tonuruse poeto, ynara tykase Ritonōpo exiryke pake, “Opyty emūkuāko mana,” tykase Ritonōpo Aparão a. ²⁴Moro poko ynara enetupuhnōko sytatose. Nohpo tō asakoro kynexine. Ritonōpo omihpyry ekarotopōpyry asakoro ehtoh samo. Osemazuhme tōmiry tokarose Moeze a. Ypy po ahtao tōmiry tokarose eya imerotohme, Xinaí po ahtao. Mokaro Moeze nymerohpyry omipona se exiketō Aparão poetory mūkuru sã mana, Akara mūkuru samo. (Ypy Xinaí Arapia po mana.) ²⁵Seromaroro ynara kananō nae, “Moeze nymerohpyry omipona sehtone, kure kuehtohkōme Ritonōpo a,” āko toto. Morara kananō mã Akara mūkuru sã toto, Iximaeu samo. Mokaro juteu tomo, Jerusarēpōkomo. Akara mūkuru sã mã toto. ²⁶Yrome imepỹ pata nae, Jerusarē panō kapu ao. Moro pata kaeno. Moro po toehse sytatose, Aparão pyty mūkuru sã kuexirykōke, Izake samo. Kyyrypyrykō tykorokase Ritonōpo a, tonetupuhse kyya xine exiryke. ²⁷Ynara āko Ritonōpo omiry,

“Kuku, emūkuapitopyra mase repe.

Yrome tākye exiko.

Poetoēme exipitopyra mase repe.

Yrome tākye exiko.

Onio nurumekahpyryme mase repe.

Yrome emūkuāko mase tuhke.

Imaro exikety motye emūkuāko mase.

Naeroro tuhke opoenō emamyryke tākye exiko,” tykase Ritonōpo. Moro tymerose Izaja a pake.

²⁸Wekryr tomo, Ritonōpo omi poe Izake tonuruse. Naeroro mokyro saaro matose, tonuruse sã oexirykōke Ritonōpo zuzenu poe. ²⁹Mame mokyro a, ahno poe rokē aenuruhpyry a tounohse Ritonōpo omi poe aenuruhpyry. Moro saaro mã seromaroro. Ritonōpo zuzenu poe aenurutyāme kuexirykōke kueunohtorỹko mã Moeze nymerohpyry omipona exiketomo. ³⁰Yrome ynara tymerose roropa Ritonōpo omiryme, “Anamoto aropoko ropa atapyĩ tae, imūkuru maro. Mokyro mūkuru mã omōkomory esēme pyra mana. Opyty nymyry mūkuru rokē mã omōkomohpyry esēme exiko,” tykase Ritonōpo Aparão a. ³¹Morara exiryke, wekryr tomo, inamoto mūkurume pyra sã sytatose, ipyty nymyry mūkurume sã sytatose.

Orēpyra ehtoko zae oexirykō poko

5 ¹Tymhpokase ropa sã sytatose Moeze nymerohppyry poko pyra kuehtohkōme. Kyrixtu kyjamihtanohpoatose kukurākarykohtao. Morara exiryke orēpyra ehtoko zae oexirykō poko. Ynara kara ehtoko, “Moeze nymeropohppyry omipona sehtone kure kuehtohkōme Ritonōpo a,” kara ehtoko. Morara karyhtao oya xine imykyhppyry saaro matose. ²Etatoko pahne, ywy ase Pauru, ynara āko ase oya xine, aipotapihppyry sahkaponanō omipona awahtao xine, “Kyrixtu omipona ase,” āko matose toiparo rokene. Osenekunohnōko rokē matose, āko ase oya xine. ³Morara exiryke otuarōmatorỹko ase. Aipotapihppyry tysahkase oya xine ahtao kure repe, emero Moeze nymerohppyry omipona awahtao xine rokene. Emero pyra aomipona awahtao xine ekurehnōko rokē matose. ⁴Mame ynara karyhtao oya xine, “Moeze nymerohppyry omipona jexiryke, kure exīko ase Ritonōpo a,” karyhtao oya xine, toiparo rokē kure oehtohkō poko matose. Kyrixtu winoino tōtouse ropa matose. Imaro pyra toehse matose, morara karyke oya xine. Morara awahtao xine Ritonōpo kure oripopyra xine mana. ⁵Yrome kymarokō tyoro. Jezu Kyrixtu enetupuhnōko sytatose. Morara exiryke kukurākatorỹko Ritonōpo mana. Zuzenu kuakorehmatorỹko roropa mana kukurākarykō eraximaryke kyya xine, tonetupuhse kyya xine exiryke. ⁶Kyrixtu Jezu maro kuahtao xine kuaikō potapihppyry tysahkase ahtao, oty kara. Onysahkara ahtao, oty kara roropa mana. Ynara rokē kure Ritonōpo a kyya xine, Jezu Kyrixtu enetuputyry kyya xine. Mame imehnō pyno exīko sytatose, Jezu tonetupuhse exiryke kyya xine.

⁷Orēpyra mexiatose repe. Onoky omi poe Ritonōpo omipona pyra toehse ropa matou? Oty poe tyoro toehse matou? ⁸Ritonōpo poe pyra tyoro toehse matose. Eya toahmase matose tōmipona oehtohkōme. ⁹Pitiko rokē pou porutatoh toximase ahtao tiriiku maro, porutāko pitiko pyra mana, poume tyrisemy. Moro saaro toiro azahkuru amorepatō amaro xine ahtao azahkuru enetupuhnōko matose emero porehme, pou porutatoh risē sã tiriiku maro. ¹⁰Yrome awaro xine ase. Kyrixtu Kuesēkō maro oexirykō waro ase. Eramara roropa matose, Kuesēkō omipona oehxīpo xine. Ysã enetupuhnōko rokē matose. Morara exiryke azahkuru āmorepahpōkō wānohnōko Ritonōpo mana. Otarāme imehxo exikety, otarāme ime hkopyra ynororo. Mokyro wānohnōko Ritonōpo mana. Zuario ase.

¹¹Jakorō tomo, imehnō ynara āko ypoko, “Pauru ynara nase, ‘Aikō potapihppyry isahkapoko,’ nase Pauru,” āko toto ypoko. Yrome ajohpe rokē toto. Ajohpe pyra moxiā ahtao, yzehno pyra moxiā exiry. Yrome ywy ynara āko, “Jezu exixihmatopōpyry poko tonetupuhse oya xine ahtao rokē, Ritonōpo okurākatorỹko mana,” āko ywy. Morara exiryke yzehno ro toh nase. ¹²Kure ya okonehmanekō esahkaryhtao tamoreme xine. Ah mokaro nose mukā toto tamoreme xine rokene.

¹³Jakorō tomo, Ritonōpo a tyjमितunuru tokarose oya xine imyhpokatyã sã oehtohkōme. Yrome tuaro ehtoko ajoajohpe pyra oehtohkōme. Ynara kara

ehtoko, “Ritonõpo a tyjamtunuru tokarose ya ypenetatoh poko jehtohme,” kara ehtoko. Morara karyhtao oya xine openetatohkõ rumekary waro pyra matose. Morara kara ehtoko, Ritonõpo jamitunuru nae oexirykõke, imehnõ pyno ehtoko roropa. Morara awahtao xine oxime atakorehmãko matose. ¹⁴Ynara exiryke, Ritonõpo nymeropohpyry Moeze a ynara katohtonõ nae, “Imehnõ pyno ehtoko, osepyno oehtohkõ samo,” ãko. Imehnõ pyno awahtao xine pake Moeze nymeropohpyry omipona toehse matose. ¹⁵Yrome imehnõ pokõnopryhtao oya xine, toto kerekeremaryhtao roropa oya xine, osekatõ sã matose. Moraramẽ okynã pyra osepyno oehtopõpyrykõ enahkapõko matose ãmoreme xine.

Kypenetatohkõ Ritonõpo zuzenu penetatoh sã pyra tyoro

¹⁶Ynara ãko ase oya xine, Ritonõpo zuzenu oesëkõme tyritoko. Oesëkõme ahtao openetatohkõ poko pyra exiko matose, pake oehtopõpyrykõ sã pyra exiko matose. ¹⁷Ynara exiryke, kypenetatohkõ Ritonõpo zuzenu penetatoh sã pyra tyoro mana. Ritonõpo zuzenu kurã poe kure oehtohkõ se matose. Yrome openetatohkõ tyoro. Morara exiryke kure se awahtao xine ro, ãmoreme xine kure exisaromepyra matose. ¹⁸Ritonõpo zuzenu oesëkõme ahtao, ynara kara matose, “Moeze nymeropohpyry omipona sehtone, kure kuehtohkõme Ritonõpo a,” kara matose.

¹⁹Openetatohkõ waro matose. Openetatohkõ poko awahtao xine iirypyryme matose. Imehnõ nohpõ poko se matose. Mame oorypyrykõ poko awahtao xine, ehxiropyra matose. ²⁰Ahno nyrihpyry rokẽ eahmãko matose, Ritonõpo myakãme. Pyaxi poko roropa matose. Oxiehno exiko matose. Atatapoiko matose. Otumoxike exiko matose. Imehnõ zehno exiko matose. Oyamene se xine rokẽ matose, otytyko se. Imehnõ kerekeremary poko matose. Moromeipo oseosezuhnõko rokẽ matose atae pyra oexirykõ poko. ²¹Imehnõ enñnanohnõko matose. Etñnõko roropa matose. Oximõnõko matose oorypyrykõ poko oehtohkõme. Emero morohne poko matose. Naeroro, tuaro ehtoko, ase oya xine, morohne poko pyra oehtohkõme. Morararo ãko ropa ase seromaroro oya xine, wenikehpyra oehtohkõme. Morohne poko awahtao xine omõpyra matose Ritonõpo esaka.

²²Yrome Ritonõpo zuzenu oesëkõme ahtao ynara sã exiko matose, imehnõ pyno exiko matose. Atãkyemãko matose roropa. Torëtyke pyra exiko matose. Penekehpyra roropa matose. Enupunãko matose roropa imehnõ poko. Kure rokẽ imehnomõ a matose. Kuesëkõ omipona matose. ²³Imehnõ motye se pyra roropa matose. Osenetupuhnõko matose oorypyrykõ poko pyra oehtohkõme. Enara matose Ritonõpo zuzenu oesëkõme ahtao. Morara awahtao xine zae rokẽ matose, pake Moeze omihpyry omipona toehse roropa matose. ²⁴Jezu Kyrixtu poenõme oexirykõke oorypyrykõ poko oehtopõpyrykõ turumekase oya xine. Openetatopõpyrykõ roropa oorypyrykõ poko turumekase oya xine Kyrixtu jamitunuru poe. ²⁵Ritonõpo zuzenu jamitunuru nae matose. Morara exiryke oesëkõme tyritoko aomipona oehtohkõme. ²⁶Tuisame se pyra ehtoko. Imehnõ onurupyra ehtoko. Imehnõ zumoxike pyra ehtoko roropa, enara.

Oenupunatoko imehnō poko

6 ¹Jakorō tomo, imepỹ Jesu poetory tyrypyry poko toehse ahtao, mokyro maro oturutoko. Ritonōpo zuzenu omipona awahtao xine, mokyro maro oturutoko tyrypyry rumekatohme ropa eya. Yrome mokyro onuromara ehtoko. Tuario ehtoko roropa, oorypyrykō poko oripopyra xine joroko tamuru ehtohme. ²Oenupunatoko imehnō poko, toto etuarimary eneryhtao oya xine. Mame akorehmaryhtao oya xine Kyrixtu omipona exiko matose. ³Yrome ynara kananō nae, “Tuisamehxo ywy. Morara exiryke imehnō akorehmary se pyra ase, tuisame jexiryke,” āko repe, ajohpe. Osenekunohnōko rokē mā tuisame toexiry poko. ⁴Osenetupuhtoko āmoreme xine zae oexirykō poko. Zae nymyry awahtao xine Kuesēkō nyripohpyry poko, tākye exiko matose onyrihpyrykō poko. Mame ynara kara roropa ehtoko, “Ynyrihpyry rokē kure. Imehnō nyrityā motye,” kara ehtoko onyrihpyrykō poko. ⁵Mame akīme pyra roropa ehtoko emero porehme, oerohtohkō poko.

⁶Tamorepase awahtao xine Ritonōpo omiry poko, āmorepanekō epehmatoko omōkomorykō ke. Morara awahtao xine toto akorehmāko matose.

⁷Osenekunohpyra ehtoko. Ritonōpo onenekunohsaromepyra matose. Otyro tarykase oya xine ahtao, mororomero epery apoiko ropa matose.

⁸Moro saaro oorypyrykō poko awahtao xine oorypyrykō epehpyry apoiko ropa matose. Orihnōko matose jūme. Yrome Ritonōpo zuzenu omipona awahtao xine, orihpỹme exiko matose jūme, Ritonōpo zuzenu poe. ⁹Naeroro penekehpyra sehtone imehnō riry poko kure. Morarama porempyry

(Ka 6.7)

(Ka 6.18)

kuahtao xine kurā apoīko sytatose imeīpo. ¹⁰Morara exiryke imehnō poko enupunakehpyra sehtone. Jezu poetory tō poko roropa senupunatone kuhse.

Pauru osekazumatopōpyry

¹¹Sero etyhpory merōko ase, jemary ke rokene. Inūmehme sā ynmerohpyry nase. ¹²Āmorepanekō mokaro, aikō potapihpory sahapory satokomo, orēpyra toexirykō se toh mā repe. Imehxo toexirykō se roropa toh mana. Morara exiryke ynara kary se pyra toto, “Jezu Kyrixtu poe rokē orihpŷme exīko sytatose, toorihse exiryke kymyakākōme, kyyrypyrykō ehehporyme,” kary se pyra toh mana. Oty katohme? Tuhkākō morohne kary etary se pyra exiryke. ¹³Yrome mokaro jaikō potapihpory isahkatyā Moeze nymerohpyry omipona pyra ro toh mana. Mame aikō potapihpory sahapory se toto, imeīpo toepypyparykō se toexirykōke. “Yna omiry totase ahtao, tuhke tyaikō potapihpory tysahkapose,” kary se rokē toto imehnō netaryme. ¹⁴Yrome ase epyrypara kure jexiry poko, toiro jatākyemato nae exiryke. Jezu Kyrixtu Kuesēkō exixihmatopōpyry poko rokē atākyemāko ase. Ynara exiryke, toorihse Jezu exiryke, josenetupuhtho tyrisenā sā toehse. Jezu onenetupuhpynō penetatoh se pyra ase. Morararo Jezu onenetupuhpynō mā ysā se pyra roropa toto, enara. ¹⁵Jezu Kyrixtu omipona kuahtao xine, ai potapihpory tysahkase ahtao, oty kara. Onysahkara ahtao, oty kara roropa. Toiro

rokẽ kure. Kuosenetupuhtohkõ tyrisenã sã toehse ahtao, moro mã kure kuhse.

¹⁶Õsenetupuhtohkõ tyrisenã sã mana. Naeroro ynara se ase Ritonõpo a. Opoko xine Ritonõpo enupunary se ase. Torẽtyke pyra oexirykõ se roropa ase Ritonõpo a. Morara se roropa ase emero Ritonõpo poenõ nymyry poko, emero pata tõi po.

¹⁷Taroino oseosezuhno etary se pyra ase, ai potapihpyry sahkary poko. Upũ poko piũmero nase, jetapatopõpyry topu ke. Ypipohstopõpyry otara exipyra ro nase. Jezu epe tõi kara a, typitypipohse ywy. Moro eneryke Jezu poetoryme jenetupuhnõko imehnõ mana.

¹⁸Jakorõ tomo, ynara ãko ase Jezu Kyrixtu kuesẽkomo a, “Karaxiapõkõ pyno exikehpyra exiko,” ãko ase. Enara rokene.